

การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
Developing local community product prototypes of entrepreneur Micro
community enterprise Group; Phu Khiao District,
Chaiyaphum Province

ณภัทร ใจเอ็นดู*, รัชกร ประเสริฐเตสัง**

Napat Jaiendoo*, Ratchakorn Praseeratesung**

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น**

Chaiyaphum Rajabhat University*

Graduate College Sripatum University Khon Kaen**

Received: May 27, 2023 Revised: February 21, 2024 Accepted: May 2, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ 2) ออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากเศษผ้า ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน หมู่ 10 ตำบล ผักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบ 2) แบบประเมินคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากเศษผ้า (มผช. 412/2558) สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานการผลิตผลิตภัณฑ์ พบว่า จากการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ ชุด งานประดิษฐ์จากผ้า ที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคเลือกเป็นลำดับแรก ได้แก่ 1) กรอบรูปจากเศษผ้าไหม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมา ชุดชั้นน้ำพานรอง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28 รูปแบบที่ 3 ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และรูปแบบที่ 4 กระเป๋าถือสตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12

2. ผลการประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากเศษผ้าของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น พบว่า กรอบรูปจากเศษผ้าไหม ในภาพรวมมีรูปแบบที่เหมาะสมมาก ผลิตภัณฑ์ชุดชั้นน้ำพานรอง ในภาพรวมมีรูปแบบที่เหมาะสมมาก และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมีความแปลกใหม่จากผลิตภัณฑ์ทั่วไปในท้องตลาด เลือกใช้วัสดุประกอบที่เหมาะสมต่อการใช้งาน มีรูปแบบและลวดลายที่สวยงามแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของงานหัตถกรรม และมีรูปแบบการใช้งานที่หลากหลาย

คำสำคัญ: การพัฒนา, ต้นแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน, ผู้ประกอบการ

Abstract

This research used the Participatory Action Research (PAR). The objectives of this research were; 1) to study the operating conditions of community product production of community enterprises; Phu Kheow District 2) Design and develop prototypes of fabricated products to serve the foundation economy to a high-value creative economy. Population and sample groups include community enterprises. There were 30 people who were selected from purposive selection. The instrument were; 1) questionnaire and 2) questionnaire feedback on the designed product model. 2) Assessment of product characteristics according to the standard criteria of fabricated products (M.P.C.412/2558). The statistics used in the research include percentage (%), mean and standard deviation (S.D.).

Finding were as follows:

1. The operating conditions of the product production showed that from the evaluation of the product style, The first choice of the product model by producers and consumers is a picture frame made of silk rags, accounting for 42 percent, followed by the Phan-Rong water bowl set. 14 people (28%), 3 artificial flowers from fabric, 9 people (18%) and 4 handbags for women, 6 (12%)

2. The results of the evaluation of the product model from the rags of local community product operators designed and developed. It was found that the picture frame from silk rag in the overall picture has a very suitable pattern. Phan-Rong water bowl Set Products Overall, there is a very suitable model. and there is an additional opinion: the product is designed with novelty from the general products on the market. Choose the right composite material for use. It has beautiful patterns and patterns that represent the uniqueness of handicrafts and has a variety of usage patterns.

Keywords: Development, Community Product Prototype, Entrepreneurship

บทนำ

ประชากรจังหวัดชัยภูมิ ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 60.30 อาชีพที่สำคัญ ได้แก่ การทำนา ทำไร่และทำสวนผลไม้ มีการปลูกพืชผัก สวนครัว และไม้ประดับอยู่บ้าง รายได้เฉลี่ยของจังหวัดเท่ากับ 60,992 บาท/คน/ปี ซึ่งต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของประเทศ และยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมีสัดส่วนคนจนร้อยละ 15.83 เส้นความยากจนอยู่ที่ระดับ 2,250 บาท/คน/ปี แผนพัฒนาจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2561-2564 จึงกำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรไว้ หนึ่งในประเด็นการพัฒนาที่ คือประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานรากตามหลักศาสตร์พระราชาสู่การแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและกระจายอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพร โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้

มาตรฐาน GMP พัฒนาระบบรับรองผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งออก สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยส่งเสริมการใช้ปัจจัย การผลิตทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดการด้านการตลาด (สำนักงานจังหวัดชัยภูมิ, 2563)

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเบื้องต้น พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ เป็นกลุ่มประกอบการ OTOP ที่ดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน ทั้งอาหาร เครื่องดื่ม ของใช้ ประกอบด้วยสมาชิกในแต่ละกลุ่มมากกว่า 30 คน ซึ่งเป็นการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งพบว่าปัญหาหลักในกระบวนการแปรรูปนั้น เกิดจากกลุ่มผู้ประกอบการขาดการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ การขาดความรู้เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมขาดความช่วยเหลือหรือพี่เลี้ยงในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเชิงพาณิชย์ ทำให้เกิดต้นทุนในการผลิตที่สูงและสินค้าที่ทำการผลิต ไม่ผ่านมาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะในส่วนของมาตรฐาน GMP และระบบรับรองผลิตภัณฑ์ ซึ่งพบว่า ทุกผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว มีปัญหาในด้านการระบบรับรองผลิตภัณฑ์ และสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน จึงไม่สามารถขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องได้ เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือแม้แต่การจัดลำดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม OTOP เป็นต้น และยังพบว่าเมื่อพิจารณารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ที่ทางกลุ่มนำมาใช้ พบว่า ยังขาดละเอียดเกี่ยวกับการสื่อถึงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของทางกลุ่ม

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า ปัญหาในโครงการชุดนี้ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งหากพิจารณาถึงแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 20 ปี พบว่า มีความสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้จำนวนวิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการใหม่ในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏประสบความสำเร็จจากการสนับสนุนองค์ความรู้จากมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสมาชิกชุมชน เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้นในตัวชีวิต มูลค่าสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น

ดังนั้น ทางคณะผู้ดำเนินการ จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ รวมทั้งการออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ของใช้จากผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ และการสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเชิงพาณิชย์ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและเทคนิคการแปรรูป กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ให้มีศักยภาพในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สูงขึ้นและผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตได้มาตรฐานตามที่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การขับเคลื่อนด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง จนถึงได้ลดต้นทุนในการผลิตทั้งในด้านของเวลา แรงงานและวัตถุดิบจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ของใช้จากผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้อยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน หมู่ 10 ตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) ในการศึกษาวิเคราะห์วัสดุเศษผ้า เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน การทดลองคุณสมบัติ และหากรรมวิธีในการประดิษฐ์ เพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยการพัฒนาการผลิตที่เน้นการใช้วัตถุดิบอย่างมีประสิทธิภาพ ลดของเสียตั้งแต่ต้นทาง ลดต้นทุนการผลิต และไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน และเพื่อส่งเสริมและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมธุรกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ชุมชนหมู่ 10 ตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม

การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร

1.2 สร้างรายการข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ ให้ครอบคลุมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน

1.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปหาความตรงของแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ (ค่า IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนดังนี้

+1	เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม
0	เมื่อไม่แน่ใจ
-1	เมื่อแน่ใจว่าไม่เหมาะสม

1.4 วิเคราะห์ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้ Item-total correlation และหาความเชื่อมั่นตามสูตร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Cronbach Coefficient) โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น

1.5 หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2. การสร้างและหาคุณภาพแบบตรวจสอบรายการเพื่อประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบ

ในการสร้างและพัฒนาแบบตรวจสอบรายการหรือแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ (นิภา ศรีไพโรจน์, 2531 : 90-91, บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์, 2540 : 95-96 ; เทียนฉาย กิระนันท์, 2544 : 110-113)

2.1 ศึกษาคุณลักษณะหรือประเด็นที่ต้องการ จากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจนลักษณะวิธีการสร้างแบบสอบถามและการกำหนดคำถามที่ดีที่จะใช้เป็นแนวทาง การสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดลักษณะของแบบสอบถามที่เหมาะสมกับคุณลักษณะหรือประเด็นที่ต้องการ และลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดให้ตอบ

2.3 จำแนกคุณลักษณะหรือประเด็นที่ต้องการออกเป็นประเด็นย่อย ๆ เพื่อที่จะ ทำให้สามารถกำหนดข้อคำถามได้ง่ายขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น

2.4 สร้างแบบสอบถาม

2.5 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปหาความตรงของแบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ (ค่า IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่ามีความเหมาะสม

0 เมื่อไม่แน่ใจ

-1 เมื่อแน่ใจว่าไม่เหมาะสม

2.6 วิเคราะห์ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้ Item-total correlation และหาความเชื่อมั่นตามสูตร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α –Cronbach Coefficient) โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .85

2.7 หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3. แบบประเมินคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากเศษผ้า (มผช. 412/2558)

แบบประเมินคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จาก เศษผ้า (มผช. 412/2558) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการหรือแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการดำเนินการ เช่นเดียวกับแบบตรวจสอบรายการเพื่อประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบ โดย ออกแบบข้อความคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จาก เศษผ้า (มผช. 412/2558)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำการประชุมกลุ่มย่อยโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมู่ 10 ตำบลฝักปึง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ สภา การดำเนินงาน ความต้องการและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นรูปแบบใหม่

2. สอบถามความต้องการของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนด้วยแบบสอบถามในงานออกร้าน และแสดงสินค้าที่กลุ่มเข้าร่วม

3. นำข้อมูลข้อเสนอแนะมาศึกษาและพัฒนา ประยุกต์ร่วมกับผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากผ้า

4. ออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทงานประดิษฐ์จากผ้า ประเภทละ 1 รูปแบบ ดังนี้

4.1 กระเป๋าถือสตรี

4.2 กรอบรูปจากเศษผ้าไหม

4.3 ดอกไม้ประดิษฐ์จากเศษผ้าไหม

4.4 ชุดชั้นน้ำพานรอง

5. ประเมินคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น ตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อจัดทำต้นแบบและคัดเลือกที่จะใช้ในการทดลองตลาดต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ และตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นที่ตั้งไว้ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไป ใช้สถิติ ดังต่อไปนี้ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2 การประเมินคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ตาม เกณฑ์การประเมินมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ (%) ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย

(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยวิเคราะห์เป็นรายข้อเฉพาะด้าน แล้วรวบรวมทุกด้าน ใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ พิจารณาประเมินจากช่วงค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.26 – 4.00	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.25	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	1.76 – 2.50	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.75	หมายถึง	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่ควรปรับปรุง

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

จากการสอบถาม พบว่า สภาพการดำเนินงานการผลิตผลิตภัณฑ์ จากการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ ชุด งานประดิษฐ์จากผ้า ทั้ง 4 รายการ มีดังนี้

				
	รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3	รูปแบบที่ 4
จำนวนคน	6	21	3	14
ร้อยละ	12	42	9	28

รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตและผู้บริโภค เลือกเป็นลำดับแรก ได้แก่ รูปแบบที่ 2 คือ กรอบรูปจากเศษผ้าไหม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาเป็นแบบที่ 4 ชุดชั้นน้ำพานรอง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28 รูปแบบที่ 3 ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18 และรูปแบบที่ 4 กระเป๋าถือสตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมู่ 10 ตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ร่วมกันพิจารณาเลือกต้นแบบผลิตภัณฑ์ 2 ประเภท ในการจัดทำผลิตภัณฑ์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กรอบรูปจากเศษผ้าไหม และชุดชั้นน้ำพานรอง โดยมีเหตุผลประกอบ คือ กระบวนการผลิต วัสดุมีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้งานในการสร้างผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์มีความสะดวกสบายในการใช้งาน และมีลักษณะที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ รูปร่าง รูปทรง ลวดลายและการใช้งานเฉพาะตนที่ไม่ซ้ำใคร สามารถนำเสนอผล ดังนี้



ภาพที่ 1 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบกรอบรูปจากเศษผ้าไหมและชุดชั้นน้ำพานรอง

2. การออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ของใช้จากผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

ผลการประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นโดย 1) ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 คน 2) สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมู่ 10 ตำบลฝักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 10 คน และ 3) กลุ่มผู้บริโภคทั่วไป จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากเศษผ้า (มผช. 412/2558) ผลปรากฏดังตาราง 1-2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบกรอบรูปจากเศษผ้าไหม

ลำดับ	รายการ	mean	S.D.	แปลผล
ด้านการใช้งานและประโยชน์ใช้สอย				
1	การออกแบบมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอยหลักของผลิตภัณฑ์	3.84	0.37	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีความสะดวกสบายในการใช้งาน	3.78	0.42	มากที่สุด
3	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะที่บอกการใช้งานได้จริงชัดเจน	3.86	0.35	มากที่สุด
4	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะของความแข็งแรง คงทนง่ายต่อการดูแลรักษาและจัดเก็บ	3.74	0.44	มากที่สุด
5	ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน/ผู้บริโภค	3.79	0.41	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	3.80	0.40	มากที่สุด

ด้านวัสดุ

1	วัสดุในการผลิตมีคุณภาพ แข็งแรงคงทน ไม่มีตำหนิ มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ และเป็นวัสดุท้องถิ่นที่มาจากธรรมชาติเป็นหลัก	3.66	0.47	มากที่สุด
2	กระบวนการผลิต วัสดุมีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้งานในการสร้างผลิตภัณฑ์	3.76	0.43	มากที่สุด
3	ขั้นตอนกระบวนการผลิตมีความสะดวก เหมาะสมกับวัสดุ	3.70	0.46	มากที่สุด
4	วัสดุที่ใช้มีความปลอดภัยต่อร่างกายและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	3.84	0.37	มากที่สุด
5	ขนาดโครงสร้างมีเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	3.70	0.46	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		3.73	0.44	มากที่สุด

ด้านความคงทน แข็งแรงในการใช้งาน

1	การใช้งานในสภาพแวดล้อมปกติมีความทนทาน	3.60	0.49	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะการผลิตแบบผสมผสานทั้งวัสดุทดแทน การประกายยึดมีความเหมาะสมเข้ากับชิ้นงานอย่างกลมกลืนและไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ	3.78	0.41	มากที่สุด
3	การบำรุงรักษาสะดวก ไม่ยุ่งยาก	3.84	0.37	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		3.74	0.44	มากที่สุด

ด้านความงาม

1	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะด้านรูปทรงที่สม่ำเสมอ ไม่บิดเบี้ยว ดูแล้วมั่นคง แข็งแรง	3.82	0.38	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีขนาดที่สมมาตร สมสัดส่วน เหมาะสมกับการใช้งานจริง	3.76	0.43	มากที่สุด
3	รูปลักษณะมีสีสัน ลวดลายและการตกแต่งที่น่าสนใจ	3.87	0.34	มากที่สุด
4	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ลักษณะถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มีความเข้ากันดีขององค์ประกอบโดยรวม	3.71	0.45	มากที่สุด
5	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ รูปร่าง รูปทรง ลวดลายและการใช้งานเฉพาะตนที่ไม่ซ้ำใคร	3.62	0.49	มากที่สุด
6	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวม มีความกลมกลืนของวัสดุ	3.69	0.47	มากที่สุด

ลวดลาย สี รูปทรงสมบูรณ์ แบบครบ
องค์ประกอบ

รวมเฉลี่ย	3.75	0.44	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	3.76	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์กรอบรูปจากเศษ ฝาไหม
ในภาพรวมผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุด (Mean=3.76, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า ผลการประเมินผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุด ทุกด้าน โดยด้านการใช้งานและประโยชน์ใช้
สอยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean=3.80, S.D.=0.40) รองลงมา คือ ด้านความงาม (Mean=3.75, S.D.=0.44)
ด้านความคงทน แข็งแรงในการใช้งาน (Mean=3.74, S.D.=0.44) และด้านวัสดุ (Mean=3.73,
S.D.=0.44) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบชุดชั้นน้ำพานรอง

ลำดับ	รายการ	mean	S.D.	แปลผล
ด้านการใช้งานและประโยชน์ใช้สอย				
1	การออกแบบมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ใช้ สอยหลักของผลิตภัณฑ์	3.83	0.38	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีความสะดวกสบายในการใช้งาน	3.87	0.34	มากที่สุด
3	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะที่บอกการใช้งานได้จริง ชัดเจน	3.77	0.42	มากที่สุด
4	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะของความแข็งแรง คงทน ง่ายต่อการดูแลรักษาและจัดเก็บ	3.88	0.33	มากที่สุด
5	ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน/ผู้บริโภค	3.80	0.40	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	3.83	0.37	มากที่สุด
ด้านวัสดุ				
1	วัสดุในการผลิตมีคุณภาพ แข็งแรงคงทน ไม่มี ตำหนิ มีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ และเป็น วัสดุท้องถิ่นที่มาจากธรรมชาติเป็นหลัก	3.73	0.45	มากที่สุด
2	กระบวนการผลิต วัสดุมีความเหมาะสมในการ นำไปประยุกต์ใช้งานในการสร้างผลิตภัณฑ์	3.76	0.43	มากที่สุด
3	ขั้นตอนกระบวนการผลิตมีความสะดวก เหมาะสมกับวัสดุ	3.84	0.37	มากที่สุด
4	วัสดุที่ใช้มีความปลอดภัยต่อร่างกายและไม่ ทำลายสิ่งแวดล้อม	3.70	0.46	มากที่สุด
5	ขนาดโครงสร้างมีเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	3.70	0.46	มากที่สุด

	รวมเฉลี่ย	3.75	0.43	มากที่สุด
ด้านความคงทน แข็งแรงในการใช้งาน				
1	การใช้งานในสภาพแวดล้อมปกติมีความทนทาน	3.79	0.41	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะการผลิตแบบผสมผสานทั้งวัสดุทดแทน การประกายยึดมีความเหมาะสมเข้ากับชิ้นงานอย่างกลมกลืนและไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงามตามธรรมชาติ	3.78	0.41	มากที่สุด
3	การบำรุงรักษาสะดวก ไม่ยุ่งยาก	3.87	0.34	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	3.81	0.39	มากที่สุด
ด้านความงาม				
1	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะด้านรูปทรงที่สม่ำเสมอ ไม่บิดเบี้ยว ดูแล้วมันคง แข็งแรง	3.82	0.38	มากที่สุด
2	ผลิตภัณฑ์มีขนาดที่สมมาตร สมสัดส่วน เหมาะสมกับการใช้งานจริง	3.87	0.34	มากที่สุด
3	รูปลักษณะมีสีสัน ลวดลายและการตกแต่งที่น่าสนใจ	3.87	0.34	มากที่สุด
4	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบ ลักษณะถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์มีความเข้ากันดีขององค์ประกอบโดยรวม	3.81	0.40	มากที่สุด
5	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ รูปร่าง รูปทรง ลวดลายและการใช้งานเฉพาะตนที่ไม่ซ้ำใคร	3.88	0.33	มากที่สุด
6	ผลิตภัณฑ์มีลักษณะความเหมาะสมของรูปแบบ โดยรวมมีความกลมกลืนของวัสดุ ลวดลาย สี รูปทรงสมบูรณ์แบบครบองค์ประกอบ	3.75	0.43	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	3.83	0.37	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ยทุกด้าน	3.81	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ชุดชั้นน้ำพานรองในภาพรวมผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุด (Mean=3.81, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผลการประเมินผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุด ทุกด้าน โดยด้านการใช้งานและประโยชน์ใช้สอย และด้านความงามมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean=3.83, S.D.=0.37) รองลงมา คือ ด้านความคงทน แข็งแรงในการใช้งาน (Mean=3.81, S.D.=0.39) และด้านวัสดุ (Mean=3.75, S.D.=0.43) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

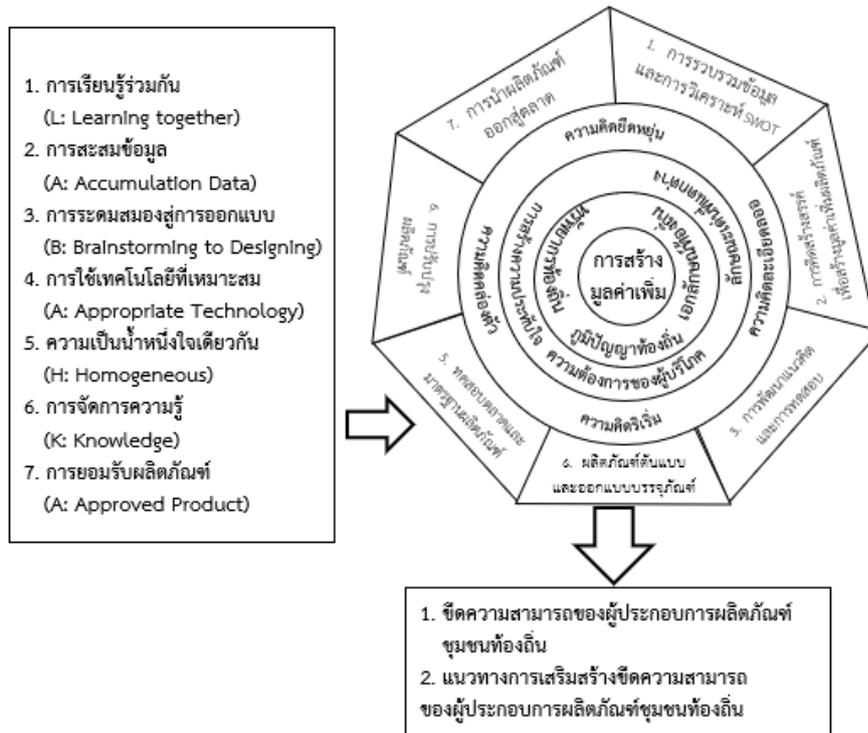
1. สภาพการดำเนินการผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากเศษผ้าที่เลือกผลิต ได้แก่ กรอบรูปจากเศษผ้าไหม และชุดชั้นน้ำพานรอง การออกแบบพัฒนาและประเมินผลผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากผ้าตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สรุปได้ว่าผลิตภัณฑ์ทั้งสองประเภท ได้แก่ กรอบรูปจากเศษผ้าไหม และชุดชั้นน้ำพานรอง มีผลการประเมินความคิดเห็น ในภาพรวมผลิตภัณฑ์มีรูปแบบที่เหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมีความแปลกใหม่จากผลิตภัณฑ์ทั่วไปในท้องตลาด เลือกใช้วัสดุประกอบที่เหมาะสมต่อการใช้งาน มีรูปแบบและลวดลายที่สวยงาม แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของงานหัตถกรรม และมีรูปแบบการใช้งานที่หลากหลาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ พิศรพรพิพัฒน์ (2558) ทำการศึกษาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นประเภทกระเป๋าจากเศษผ้าฝ้ายทอเหลือใช้ กรณีศึกษาผ้าฝ้ายทอไทลื้อ บ้านเฮี้ย อำเภอปัว จังหวัดน่าน โดยค้นหาแนวทางในสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นประเภทกระเป๋าจากเศษผ้าฝ้าย ที่เหลือใช้จากกระบวนการตัดโดยรูปทรงและขนาดของกระเป๋ารูปทรงที่เหมาะสมที่สุด ได้แก่ กระเป๋าทรงถุง (Tote Bag) กระเป๋าใส่ของ (Case Bag) ทรงสี่เหลี่ยมเป็นทรงที่ไม่มีความซับซ้อนในแม่แบบสามารถทำได้ง่าย สามารถขยายขนาดได้ มีความเหมาะสมกับความต้องการและการใช้ชีวิตประจำวันของกลุ่มเป้าหมายและประยุกต์ร่วมสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ เกียรติวิภาค (2555 : 13-14) ที่ได้ทำการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอจากผ้าฝ้ายทอมือบ้านดอนหลวง โดยผลงานที่ได้รับการออกแบบใช้ขอบเขตการออกแบบ คือ ต้องมีคุณค่าของธรรมชาติหรืองานหัตถกรรม มีเอกลักษณ์และศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่น วัสดุและกรรมวิธีการผลิตของท้องถิ่น ความสวยงามและความน่าสนใจและรูปแบบแปลกใหม่ สะดุดตา การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่เกิดจากการมีส่วนร่วมต่อยอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษของชุมชนกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอรูปแบบใหม่ร่วมสมัยที่ได้จากบรรพบุรุษ สามารถสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงความรู้และเกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ กับประสบการณ์จากผลงานที่ผ่านมา จากการจำหน่ายในตลาดด้วยการจำหน่ายจริงยังสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ งานเทศกาลของดีประจำปี เพื่อประเมินกลุ่มผู้บริโภคแล้วนำไปปรับปรุงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับลูกค้าในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มสมาชิกผู้ผลิตผ้าทอและคนในชุมชนตื่นตัวกับปรากฏการณ์ใหม่ของผลิตภัณฑ์ อีกทั้งชุมชนมีเครือข่าย และสามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติด้วยผลิตภัณฑ์ผ้าทอรูปแบบใหม่ร่วมสมัยโดยอาศัยกระบวนการทางสังคมที่มีเครือข่ายทางปัญญา เป็นชุมชนอิสระซึ่งทำหน้าที่จัดการความรู้เพื่อประโยชน์ในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและมีแนวโน้มในการเพิ่มเศรษฐกิจให้กับชุมชนแต่ละท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

2. ผลการประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากเศษผ้าของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่นที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น พบว่า กรอบรูปจากเศษผ้าไหม ในภาพรวมมีรูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุด (Mean=3.76, S.D.=0.43) ผลิตภัณฑ์ชุดชั้นน้ำพานรอง ในภาพรวมมีรูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุด (Mean=3.81, S.D.=0.39) และมีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมีความแปลกใหม่จากผลิตภัณฑ์ทั่วไปในท้องตลาด เลือกใช้วัสดุประกอบที่เหมาะสมต่อการใช้งาน มีรูปแบบและลวดลายที่สวยงามแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของงานหัตถกรรม และมีรูปแบบการใช้งานที่หลากหลาย คุณค่าและลักษณะของกรอบรูปจากเศษผ้าไหม ใช้เพื่อประดับตกแต่งสามารถสะท้อนคุณค่าของเศษผ้าที่ใช้แล้ว สะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทย มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สวยงามแปลกตา มีองค์

ประกอบโดยรวมที่มีความกลมกลืนสวยงาม สามารถนำไปตกแต่งบ้านได้อย่างเหมาะสมสวยงามในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

ในการทำวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาออกแบบผลิตภัณฑ์การประดิษฐ์จากเศษผ้า เป็นการนำเอาแนวคิดกระบวนการสร้างสรรค์ ผานกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนได้สาระสำคัญทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ เสมือนเป็นการแก้ไขปัญหาด้วยหลักการที่ว่า “วัสดุ มีขอ จำกัด (ทางด้านขนาดและความแข็งแรง) เราก็นำมาต่อประกอบ” กรอบรูปจากเศษผ้าใหม่ และชุดชั้นน้ำพานรอง จึงเป็นการแลวนำเอาชิ้นส่วนเล็ก ๆ มาเรียงต่อกันเพื่อสร้างความสมบูรณ์ตามวาระ โอกาสการนำไปใช้ นอกจากนี้ผู้วิจัย ยังต้องการแสดงให้เห็นวาทภูมิปัญญาของไทยเราเมื่อผ่าน กระบวนการคิดสร้างสรรค์แล้ว สามารถนำไปต่อยอดอะไรได้อย่างหลากหลาย ไม่ได้เป็นเพียงแค่สิ่งที่สืบทอดกันมาแต่ยุคก่อนเพียงเท่านั้น แต่เราสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เพียงแค่เราปรับมุมมองใหม่และนำมาปรับใช้ในปัจจุบัน ซึ่งการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า แนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง โดยข้อมูลได้จากการวิเคราะห์บริบทและปรากฏการณ์ผู้บริโภค จนสามารถสังเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หมู่ 10 ตำบลฝักบัว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ เป็นโครงสร้างของรูปแบบ (Model) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดังนี้



ภาพที่ 3 โครงสร้างของรูปแบบ (Model) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลุ่มวิสาหกิจที่สนใจสามารถนำต้นแบบไปใช้กับกลุ่มวิสาหกิจของตนได้ หรือผู้สนใจสามารถศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการต่อยอดวิธีคิด แลวนำไปสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ของที่ระลึกในวาระต่าง ๆ เครื่องเรือนเพื่อประดับตกแต่งภายในบ้านพักอาศัย โรงแรม หรือรีสอร์ท โดยคำนึงถึงที่มาและอัตลักษณ์คุณค่าความเป็นงานฝีมือ

1.2 ผลงานการออกแบบขั้นสุดท้ายเป็นการต่อยอดจากรูปแบบที่ได้รับเลือกเพื่อแสดงถึงความสามารถในการดัดแปลงผสมผสานเทคนิคการต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่น

1.3 ในการสร้างสรรค์ชิ้นงานผลิตภัณฑ์อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงวัสดุใหม่ มาประกอบในงานเพื่อสร้างความแปลกใหม่ได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวโน้มการออกแบบเพื่อทราบแนวทางการออกแบบในด้านรูปแบบวัสดุ การใช้สี และกระบวนการผลิต เพื่อให้เหมาะสมกับความนิยมและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

2.2 ควรนำลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของผ้าหรือลวดลายที่แสดงถึงศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ต่อไป

2.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ควรคำนึงถึงการนำวัสดุ เทคนิคการผลิตนวัตกรรมด้านสิ่งทอ มาใช้ในการผลิต เช่น การผสมสารเคลือบผิวบนผลิตภัณฑ์หรือผสมในเส้นใยผ้า เพื่อเพิ่มความคงทน ความสวยงาม และความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ พัชพรพิพัฒน์. (2558). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่นประเภทกระเป๋าจากเศษผ้าทอเหลือใช้: กรณีศึกษาผ้าทอฝ้ายทอไทลื้อบ้านเฮี้ย อ.บัว จังหวัดน่าน: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์. กิตติพงษ์ เกียรติวิภาค. (2555). ผักตบชวาสู่การออกแบบเครื่องเรือน. ศิลปกรรมสาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 7(1): 1-20.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2531). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ศึกษาพร จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). รวบรวมความประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานจังหวัดชัยภูมิ. (2663). รายงานความก้าวหน้าการดำเนินแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2563 จังหวัดชัยภูมิ. ชัยภูมิ.